

PR.13 Revizyon 21 Sayfa 1/18	ORGANİK TARIM KONTROL VE SERTİFİKASYON PROSEDÜRÜ	
------------------------------------	---	---

1. Amaç	2
2. Kapsam	2
3. Tanımlar	2
4. Sorumluluklar	4
5. Uygulama	5
5.1. Hazırlık İşlemleri ve Kontrolün Yapılması	5
5.1.1. Numune Alma	8
5.1.2 Müttesebbisin sorumlulukları ve uygulanacak yaptırımlar	9
5.1.3. Gözden Geçirme	10
5.2. Sertifikasyon	10
5.2.1. Sertifikeler	10
5.2.2. Sertifikasyon Kararı	10
5.3. Gözetim	11
5.4. Sertifikaların Düzenlenmesi	12
5.5. Kapsam Genişletme	13
5.6. Askıya Alma	13
5.7. Sözleşme Feshi ve Sertifikanın Geri Çekilmesi	13
5.8. Sertifikanın Yanıltıcı Kullanımı	14
5.9. Sertifikanın Haksız Kullanımı	14
5.10. Kontrol / Sertifikasyon Sistemindeki Değişiklikler	15
5.11. Yeni koronavirus hastalığı (covid-19) nedeniyle kontrol ve sertifikasyon işlemleri	15
6. İlgili Dokümanlar	17
7. İlgili Kayıtlar	17
8. Ekler	18

Tarih: 20.08.2022	Hazırlayan (YT) HEDİYE ÖZGÜVEN 	Onaylayan (SM) HEDİYE ÖZGÜVEN
----------------------	--	---

1. Amaç

TS EN ISO/IEC 17065 Uygunluk değerlendirme – Ürün, proses ve hizmet belgelendirme standardı, **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik** şartlarına göre sertifikasyondaki sorumlulukları ve yöntemleri belirtmek, sertifikasyon hizmetinin yöntem, personel ve sertifikasyonda kullanılan kaynaklar açısından eşit kurullarla uygulanmasını sağlamak.

2. Kapsam

Organik tarım ürünlerinin kontrolü ve sertifikasyonu prosesinde yer alan tüm taraflar.

3. Tanımlar

Arıcılık Kayıt Sistemi (AKS): Etiketlenmiş kovanlara ait bilgilerin merkezi bir veri tabanında kayıt altına alındığı, izlendiği, raporlandığı Bakanlık kayıt sistemini ifade eder.

Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını ifade eder.

Bireysel Sertifikasyon: Gerçek veya tüzel kişilerin kendi tasarrufu altındaki alanlarda ürettikleri ürünlerin, kendi adlarına sertifikalandırılmasını ifade eder.

ÇKS: Çiftçi Kayıt Sistemini ifade eder.

Denetim: Organik tarım faaliyetlerinin Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğe uygun olarak yapılıp yapılmadığını tespit etmek amacıyla, TURKGAPlar, işletmeler ve müteşebbisler ile kontrolör ve sertifikelerinin, Bakanlık veya Bakanlık tarafından denetim yetkisi verilen kuruluşlarca yapılan her türlü denetimini ifade eder.

Düzeltilici Faaliyet: Uygunsuzluğun düzeltilmesi ve şartların uygunluk kriterlerini tam olarak karşılar hale getirilmesi için yapılan iş ve işlemleri ifade eder.

Geçiş Süreci: Bu Yönetmelik hükümlerine göre faaliyete başlanmasından, ürünün organik olarak sertifikalandırılmasına kadar geçen dönemi ifade eder.

Grup Sertifikasyonu: Üretici örgütü veya müteşebbis çatısı altında sözleşmeyle bir araya gelen üreticilerin ürettiği ürünlerin, üretici örgütü veya müteşebbis adına sertifikalandırılmasını ifade eder.

İl Müdürlüğü: Bakanlık il müdürlüğünü ifade eder.

Kanun: Organik Tarım Kanununu ifade eder.

Komite: Organik Tarım Komitesini ifade eder.

Kontrol Kuruluşu: Organik ürünün veya girdinin, üretiminden tüketiciye ulaşıncaya kadar olan tüm aşamalarını kontrol etmek üzere, Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşu: Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, tarımsal ürünlerin kontrol ve sertifikasyon işlemlerini yapmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen tüzel kişileri ifade eder.

Kontrol: Organik tarım faaliyetlerinin bu Yönetmeliğe uygun olarak yapılıp yapılmadığının belirlenmesi, düzenli kayıtların tutulması, sonuçların rapor edilmesi, gerek görülmesi halinde ürünün organik niteliğinin laboratuvar analizleri ile test edilmesini ifade eder.

Kontrolör: Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu adına veya kontrol kuruluşu adına, organik tarım faaliyetlerinin her aşamasının ilgili mevzuata göre uygulanmasını kontrol etmek üzere, Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek kişiyi ifade eder.

Kontrol Noktaları: Çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen bir tarımsal üretimin yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik ile güvenilir ürün arzını sağlamaya yönelik risk değerlendirmesi sonucu belirlenen ve kontrol edilen aşamaları ifade eder.

Koyun Keçi Kayıt Sistemi (KKKS): 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği hükümlerine göre hayvanların kayıt altına alındığı veri tabanını ifade eder.

KSK: Kontrol ve sertifikasyon kuruluşunu ifade eder.

Müteşebbis (Müşteri): TURKGAP' dan herhangi bir kapsamda kontrol ve sertifikasyon hizmeti almak için müracaat eden; üretim yapan ve/veya ürünü işleyen, ambalajlayan, etiketleyen, taşıyan ve pazara hazır hale getiren iç ve/veya dış pazarda pazarlayan, pazarlamada aracılık eden bireysel, üretici grubu, gerçek veya tüzel kişilerdir.

Organik Girdi: Organik tarım faaliyetlerinde kullanılan materyali ifade eder.

Organik Ürün: Organik tarım faaliyetleri esaslarına uygun olarak üretilmiş ham, yarı mamul veya mamul haldeki sertifikalı ürünü ifade eder.

Organik Bitkisel Üretim: İnsan gıdası, hayvan yemi, bitki besleme, çoğaltım materyali elde edilmesi, hammaddesini tarımdan alan sanayilere organik hammadde temini, tıbbi ve bilimsel amaçlarla her aşaması bu Yönetmeliğe göre üretilen, TURKGAP tarafından kontrol edilen ve sertifikalandırılan üretim faaliyetini ifade eder.

Organik Hayvansal Üretim: Damızlık hayvan veya sperma kullanılarak hayvan üretilmesi, hayvansal ürünlerden insan gıdası ile hayvan ve bitki besleme ürünleri üretilmesi, hammaddesini tarımdan alan sanayilere ve bilimsel çalışmalara organik hammadde temini, her aşaması bu Yönetmeliğe göre TURKGAP tarafından kontrol edilen ve sertifikalandırılan üretim faaliyetini ifade eder.

Organik Su Ürünleri Üretimi: Denizler, içsular ve çiftliklerde organik tarım metotları kullanılarak balık, deniz yosunu, sünger, yumuşakça, kabuklu ve su memelileri ile bunlardan imal edilen ürünlerden insan gıdası, stok takviyesi ve tarıma dayalı sanayide kullanılacak hammadde temini, sportif, tıbbi ve bilimsel amaçlarla her aşaması bu Yönetmeliğe göre TURKGAP'un denetiminde kontrol edilen ve sertifikalandırılan üretim faaliyetlerini ifade eder.

Organik Doğadan Toplama: Orman ve doğal alanlarda organik tarım ilkelerine uygun olarak ürün toplanmasını ifade eder.

Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS): Organik tarım yapan müteşebbis, arazi, ürün, hayvansal üretim, su ürünleri üretimi ve sertifika bilgilerinin bulunduğu Bakanlıkça oluşturulan veri tabanını ifade eder.

Organik Tarım Faaliyetleri: Toprak, su, bitki, hayvan ve doğal kaynaklar kullanılarak organik ürün veya girdi üretilmesi ya da yetiştirilmesi, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama, ithalat, ihracat ile ürün veya girdinin tüketiciye ulaşıncaya kadar olan diğer işlemlerini ifade eder.

Organik Ürün Etiketleri: Organik ürün veya ambalajı üzerinde yer alan, ürünü tanıtan veya içindekini belirten herhangi bir kelime, detay, ticari marka, tescilli marka, paket üzerinde yer alan resim, sembol, doküman, ilan, tabela veya tasma gibi her türlü yazılı ve basılı bilgi ve materyali ifade eder.

Organik Ürün Logosu: Organik Tarım Yönetmeliğinin Ek-10' unda yer alan basılı işaretleri ifade eder.

OT: Organik Tarım

Salgın hastalık: Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19)'u ifade eder.

Sertifika: Bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu işletmenin, ilgili mevzuatlarla uygun olduğunu gösteren belgeyi ifade eder.

Sertifikasyon: Bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu işletmenin, organik ürünün, organik girdinin ve iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun üretilen ürünün mevzuata uygun olarak belgelendirilmesidir.

Sertifiker: Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu veya sertifikasyon kuruluşu adına, kontrolü tamamlanmış ürünün veya girdinin organik olduğunu ve kriterlerine uygun üretilen ürünü onaylamak üzere, Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek kişiyi ifade eder.

Sertifikasyon Kuruluşu: Tüm kontrolleri tamamlanmış organik ürün veya girdiyi, kontrol kuruluşunun yaptığı kontrol ve bu kontrole ilişkin bilgi ve belgeler ile gerek duyulan hallerde yaptıracağı analizlere dayanarak sertifikalandırmak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Türkvet: 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği çerçevesinde oluşturulan ve işletmelerin, yetiştiricilerin ve sığır cinsi hayvanların kimlik bilgilerinin kayıt altına alındığı veri tabanını ifade eder.

Uygunluk Kriterleri: Kontrol noktalarına uyum için ihtiyaç duyulan uygunluk düzeyini ifade eder.

Uygunsuzluk: Kontrol noktalarına uyum için ihtiyaç duyulan uygunluk düzeyinin tam olarak sağlanamadığı durumları ifade eder.

Uzaktan kontrol: Salgın hastalık nedeniyle sertifikasyon sürecinin devamlılığının sağlanması amacıyla, kontrolörün süreçlerle ve ürünlerle ilgili bilgileri; üretim sahasına gitmeden, toplaması, saklaması, geri alması, işlemesi, analiz etmesi ve aktarması amacıyla bilgi işlem teknolojilerini kullandığı kontrol yöntemini,

Üretici: Tarımsal faaliyetlerini bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapan gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Ürün: Bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri yetiştiriciliği alanlarında elde edilen her türlü işlenmemiş ham ürünler ile bunların birinci derece işlenmesi ile elde edilmiş ürünleri ifade eder.

TURKGAP: Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu, kontrol kuruluşu veya sertifikasyon kuruluşu olarak Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Yönetmelik: Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliği ifade eder.

4. Sorumluluklar

Şirket Müdürü; Kontrol tarihi dahil olmak üzere kontrolör ve kontrol ekibinin belirlenmesiyle birlikte atamasını, sertifikasyon hizmeti için gereken dokümanların müteşebbisten talep edilmesini, uygunluk ve eksiksizlik açısından gözden geçirilmesi ve kontrolöre iletilmesini, laboratuvar analizlerinin gerçekleştirilmesini ve sonucun ilgililere iletilmesini sağlar. Sertifikasyon işlemlerinin içeriğinin gözden geçirilmesi ve prosedürün TS EN ISO/IEC 17065 standardının gereklerine uygunluğunun sağlanmasını, sertifikasyon karar sürecinin koordinasyonunu, sertifikaların düzenlenip müteşebbise gönderilmesini, sertifikasyon şartlarındaki değişikliklerin müteşebbislere bildirilmesini ve sertifikasyon prosesi ile ilgili kayıtların saklanmasını sağlar.

Kontrolörler; kontrol işleminin TURKGAP prosedürlerine göre gerçekleştirilmesinden, müteşebbis talebine göre organik üretimin ve ürünün işlenmesinin **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik** 'e göre kontrol edilmesinden sorumludur. Bu kapsamda müteşebbis ile görüşerek kontrol planının yapılması, kontrolle ilgili olarak müteşebbis ile diyalogun kurulması, müteşebbis dokümantasyonunun gözden geçirilmesi / değerlendirilmelerinin yapılması, yerinde haberli / habersiz kontrollerin yapılması, mevcut ise yapılan tespitlerin uygunsuzluk raporlarında dokümanite edilmesi, kontrol raporunun hazırlanması, sertifikasyon kararı için dokümantasyonun TURKGAP' a iletilmesini sağlar, gerek duyduğu hallerde analizler yaptırır.

Sertifikerler; tüm kontrolleri tamamlanmış girdi ve organik ürünler için; kontrole ilişkin bilgi ve belgelere dayanarak organik tarım müteşebbis sertifikası ve ürün sertifikalarının (Yönetmeliğin Ek-11 inde yer alan bilgileri içerecek şekilde) verilmesi, devamı, askıya alınması, iptali kararını verir. Müteşebbisin sertifikasyon sürecindeki beyanları, sertifikasyon kapsamına uyumlu ve tutarlı olmalıdır. Müteşebbis, sertifikasyon dokümanlarının kopyalarını başkalarına vermesi durumunda dokümanların bütünlüğünü bozmadan veya TURKGAP' tan yazılı izin alarak çoğaltabilir. Müteşebbis, TURKGAP' ın sertifikasyon dokümanlarına, kendi oluşturacağı reklamlar, broşürler ve dokümanlar gibi iletişim ortamlarında atıf yaparken TURKGAP' ın Sertifika ve Logoların Kullanımı Prosedürüne uymak zorundadır. (**bkz www.turkgap.com**) Müteşebbis, Tarım ve Orman Bakanlığı OT logosu, TURKGAP logosu ve kendi logosunu kullanırken, TURKGAP' ın Sertifika ve Logoların Kullanımı Prosedürüne

uyumak zorundadır. ([bkzwww.turkgap.com](http://www.turkgap.com)) Mütешеbbis, TURKGAP personelinin denetim esnasında iş sağlığı ve iş güvenliğini (can güvenliğini) sağlamakla yükümlüdür. Mütешеbbis, TURKGAP personeline denetim esnasında ve sonrasında baskı kuramaz. Mütешеbbis, sertifikanın yanıltıcı ve haksız kullanımını yapamaz.

5. Uygulama

5.1. Hazırlık İşlemleri ve Kontrolün Yapılması

Organik tarım, mütешеbbis ile TURKGAP arasında imzalanan sözleşme esasına dayanır. Bu sözleşme; tarımsal faaliyetin **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik** e göre yapılacağını belirleyen yazılı anlaşmayı ifade eder. Organik Tarım TURKGAP'ın kontrolü altında yapılır.

Sertifikasyon faaliyeti, mütешеbbisin TURKGAP' a başvurması ile başlar. Başvuru süreci ile ilgili ayrıntılar, **Kontrol / Sertifikasyon Müracaatı ve Sözleşme Yapılması Prosedürü**'nde verilmiştir. Ayrıca Kamu ihalelerinde teknik şartnameler doğrultusunda ücret değerlendirmesi yapılır. Teklifte değerlendirmeye alınacak bilgiler F.91 TURKGAP İhale Değerlendirme formuna yazılarak değerlendirilir. Teknik şartnamede TURKGAP'ın kapsamına uyumlu olan kapsamlara ücretlendirme yapılır. TURKGAP'ın kapsamına uyumlu olmayan şartlara ücretlendirme yapılmaz. Kapsam ve üretici sayısı uygunsa ihaleye teklif verilir. İhale için verilen teklif değerleri kamu kurumunun Teklif Mektubu formuna yazılarak Şirket Müdürü tarafından onaylanır. İhalenin TURKGAP'ta kaldığı bildirildikten sonra müşterilerle sözleşme imzalanır.

TURKGAP; organik tarım ürünleri kontrolünde sözleşme yaptığı, organik bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi yapan, mütешеbbisi geçiş sürecine alır. Bitkisel üretimde organik tarıma başlanmasından on iki ay sonra elde edilen ürünler geçiş süreci ürünü olarak değerlendirilir. Orman ve doğal alanlardan toplanan ürünler ile organik girdi ürünleri için geçiş süreci uygulanmaz.

Ormanlar, doğal alanlar ve tarımsal alanlarda doğal olarak yetişen yenilebilir bitki ve kısımlarının toplanmasında aşağıdaki hususlara uyulur.

- 1) Toplama alanı, toplama işleminin üç yıl öncesine kadar Organik Tarım yönetmeliğinin Ek-1 ve Ek-2' sinde yer alan ürünler dışındaki ürünlerle muamele edilmemiş olmalıdır.
- 2) Toplama alanı son iki yıl içinde yangın geçirmemiş olmalıdır.
- 3) Toplama alanındaki doğal yaşam dengesinin ve türlerin korunması sağlanır.
- 4) Doğadan toplanan ürünlerde geçiş süreci uygulanmaz.

Organik mantar üretiminde; kompost yapımında aşağıdaki bileşenleri içeren karışımlar kullanılır.

a) Organik Tarım yönetmeliğinin Ek-1 bölümünde yer alan organik tarım metoduyla üretim yapılan işletmeden gelen çiftlik gübresi ve hayvan dışkısı, söz konusu gübrelerin bulunmadığı durumlarda ise, kompostlamadan önceki kaplama materyali ve su hariç toplam içeriğinin % 25' ini geçmeyecek oranda bu kısımdaki gerekleri karşılayan çiftlik gübresi ve hayvan dışkısı,

b) Organik üretim metoduna göre üretim yapılan arazilerden elde edilen saman benzeri tarımsal kaynaklı ürünler,

c) Kimyasal olarak muamele görmemiş torf,

ç) Kesildikten sonra kimyasal muamele görmemiş odun,

d) Doğal yapısındaki toprak ve sulama suyu özelliğindeki su,

e) Organik Tarım yönetmeliğinin Ek-1 bölümünde kullanımına izin verilen mineral maddeler.

Organik maya üretiminde aşağıdaki kurallara uyulur.

a) Organik maya üretimi, imalatı ve formülasyonunda; gıdaların işlenmesinde kullanılan mikroorganizmalar, enzimler, içme suyu ve tuz (sodyum klorit ve potasyum klorit) kullanılır. Diğer ürün ve maddeler ancak bu Yönetmelik hükümlerine göre üretilmiş ve onaylanmışsa kullanılabilir.

b) Organik maya organik gıda ve yem içinde, organik olmayan maya ile birlikte bulunmamalıdır. Müteşebbis organik üretimden maya özütü veya otolizat elde edemediği durumlarda, organik maya üretimi için substrata %5'e kadar (kuru madde olarak) organik olmayan maya özütü veya otolizat ilave edilmesine müsaade edilir.

Organik maya üretiminde Organik Tarım yönetmeliğinin Ek-8'inin 3 üncü bölümünde yer alan maya ve maya ürünlerinin üretilmesi için yardımcı maddeler, normalde gıdaların işlenmesinde kullanılan mikroorganizma ve enzim preparatları ile içme suyu ve tuz kullanılır

Organik hayvansal üretim için geçiş süreci ise 3 şekilde belirlenmiştir:

1)Et üretiminde; büyükbaş hayvanlar için 12 ay, küçükbaş hayvanlar ve domuzlar için 6 aydır. Ancak organik süt sığırcılığı işletmelerinde sürüden et amaçlı ayrılacak hayvanlar için bu süre yaşam süresinin 3/4'ü dür.

2)Süt üretimi için yetiştirilen hayvanlar için 6 aydır.

3)Et üretimine yönelik kanatlılarda, 3 günlük yaştan küçük olmak kaydıyla 10 hafta, yumurta üretimine yönelik kanatlılarda ise 6 haftadır.

Su ürünleri için geçiş süreci ise 4 şekilde belirlenmiştir:

1)Suyu boşaltılmayan, temizlenemeyen ve dezenfekte edilemeyen tesisler için 24 aylık bir geçiş süresi,

2)Suyu boşaltılmış veya kurumaya bırakılmış tesisler için 12 aylık bir geçiş süresi,

3)Suyu boşaltılmış, temizlenmiş ve dezenfekte edilmiş tesisler için 6 aylık bir geçiş süresi,

4)Çift kabuklu yumuşakçaların yetiştirildiği tesisler de dahil olmak üzere 3 aylık bir geçiş süresidir. Geçiş süreci ürünü, "Organik tarım geçiş süreci ürünüdür" etiketiyle pazarlanır. Geçiş süreci, **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'e** göre belirlenir ve değerlendirilmesi yapılır. Çift kabuklu yumuşakça üretiminde TURKGAP tarafından yılda en az iki defa çiftlik kontrol edilir.

T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'e göre TURKGAPta görev alan kontrolörün, denetim yapabileceği maksimum çalışma süresi takvim yılı içerisinde üretici grubu içerisindeki müteşebbisler de dahil, yıllık en fazla sekizyüz (800) müteşebbisin faaliyetini kontrol eder. Bir kontrolörün yılı içerisinde yapmış olduğu kontrollerin ortalaması en fazla 10 (on) müteşebbis/gündür. TURKGAP ile sözleşme imzalayan üreticinin bilgileri OTBİS'e kaydedilir ve güncel tutulur. Sözleşmesi iptal edilen üretici ile ilgili bilgileri on beş (15) gün içerisinde OTBİS'ten siler.

Kontrol faaliyetinden önce, bağımsızlık ilkesinin zedelenmemesini garanti altına almak amacı ile **Kontrolör, Gözden geçirme/Sertifiker Görevlendirme Bildirgesi** ile yazılı olarak KEK EK 1 ' de belirtilen özelliklere sahip ve müteşebbis tarafından da onaylanmış veya değişiklik onayı alınmış Kontrolörler, **Kontrolör ve Sertifikerlerin Atanma ve Görevlendirilmesi Prosedürü'ne** uygun olarak görevlendirilir. Şirket müdürü kontrolör görevlendirmede kontrol soru formunu müracaatta edinmiş olduğu bilgilere göre; organik bitkisel üretimde (mantar, maya, doğadan toplama dahil) F.44, organik hayvansal üretim F.72, Organik hayvansal üretim grup kontrolünde F.72, organik arıcılıkta F.71, organik işletme- organik ürün işleme- Organik girdi ürünü üretiminde F.70, organik bitkisel üretim grup kontrolünde ise F.69 çeklistlerinden uygun olanı belirtir. Müteşebbise, atanan kontrolöre itiraz edebileceği açık bir şekilde hatırlatılır. Kontrolör, bu formu imzalayarak geri göndermek suretiyle kontrol hizmeti verilecek müteşebbisle, görevlendirmesini engelleyecek herhangi bir ilişki içerisinde olmadığını beyan eder. Aksi halde Şirket Müdürü tarafından görevlendirme geri çekilir. Akabinde görevlendirilen kontrolör tarafından **Kontrol Planı** yapılır, plan ile kontrol tarihleri ve kontrolün içeriği belirlenmiş olur. Kontrolör, müteşebbisin plan ile ilgili teyidini alır. Müteşebbis kontrol planını 3 kez erteleme hakkını bu sözleşme süresi içerisinde kullanmalıdır. Kontrol ve Sertifikasyon kuruluşu tarafından risk analizine göre bulunan kritik kontrol noktaları dikkate alınarak bir kontrol planı hazırlanır. Risk analizi sonucu, haberli veya habersiz yıllık kontrol ve ziyaretlerin yoğunluğunu belirler. Tüm müteşebbislere yılda en az bir defa kontrol ziyaretinde bulunulur.Kontrol ziyaretlerinin en az %10' u habersiz yapılır. Risk kategorisi ile uyumlu şekilde sözleşme altındaki tüm müteşebbislerin en az

%10'una önceden haber vermeksizin önceki kontrollerin sonuçlarını, ilgili ürünlerin miktarları ve ürünlerin değiştirilmesi riskini de hesaba katarak organik üretim kurallarına karşı uygunsuzlukların bulunma riskini ölçmeyi temel alan ek rastgele kontrol ziyaretleri düzenler ve müteşebbis ile üretilecek ürünün üretim aşamasında yerinde kontrolünü gerçekleştirir.

Kontrol planında, müteşebbis tarafından kayıt altına alınan bütün organik tarım faaliyetleri kontrol raporları için temel bilgi niteliğinde olmak üzere:

- Müteşebbisin adı ve adresi,
- Kontrol tarihi,
- Kontrolün kapsayacağı konular,
- Kontrolör adı

Planda belirtilen sürelerden sapmalar, raporlama aşamasında, izlenebilir bir şekilde dokümanite edilir.

Sertifikasyon için, **Kontrol / Sertifika Müracaatı ve Sözleşme Yapılması Prosedürü**'ne göre TURKGAP'a resmi başvuru işlemlerinin tamamlanmış olması gerekir. Müteşebbis, **Organik Tarım Kontrol ve Sertifika Sözleşmesi Genel Şartları** doğrultusunda yükümlülüklerle sahiptir. Müteşebbisnin sertifikasyona hazır olup olmadığına dair karar, **Kontrol ve Sertifika İçin Gerekli Dokümanlar Formu**'na göre sunulan dokümanların incelenmesi sonuçlarına göre verilir. İncelenen dokümanlar, varsa bir önceki kontrol sonuçları ve tespit edilen uygunsuzlukları, istenen düzeltici faaliyetleri kontrol edilerek; **Doküman İnceleme Sonuç Raporu** ile dokümanite edilir. İnceleme sonucunda tespit edilen eksiklikler müteşebbise bildirilir ve düzeltmeler talep edilir.

Kontrol planında mutabık kalındığı şekilde Kontrolör, yerinde kontrolleri gerçekleştirir. Kontrol işlemi; yazılı belgeleri, planları, defterleri, raporları, kayıtları, arazi, işletme ve depo gibi kritik nokta kontrollerini ve gözlemleri içerir. Kontrollerde, kontrol edilen müteşebbis, karşılıklı görüşmelerde ve uygulama alanlarında, dokümanite edilen şartların yerine getirilme durumları incelenir. Gözden geçirmenin ve görüşmelerin sonuçları, dokümanite edilir ve değerlendirilir. Kontrol işlemi sırasında alınan notlar, incelenen dokümanlar vs. **TURKGAP Organik Tarım Kontrol Soru Formlarından** ilgili olan forma, dokümantasyon ve uygulamadaki yeterlilik/yetersizlik durumunu açıkça gösterecek ve geriye dönük izlenebilir olacak şekilde kaydedilir.

TURKGAP Kontrolörü, **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik**' e göre uymayan üretim teknikleri ve girdilerin kullanıldığından şüphe duyduğu durumlarda analiz amaçlı ürün örnekleri alabilir. Organik üretim için izin verilmeyen ürünlerin kullanımının tespiti, organik üretim kuralları ile uygun olmayan üretim tekniklerinin tespiti, organik üretim için izin verilmeyen ürünlerle muhtemel bulaşmanın tespiti için analiz amaçlı örnek alır. Analiz amaçlı alınan yıllık örnek sayısı, TURKGAPun kontrolü altındaki müteşebbislerin sayısının en az % 5'ini karşılar. Örneklerin nereden alınacağına seçimi, organik tarım faaliyetinin tüm aşamalarının organik üretim kuralları ile uygun olmama riskinin genel değerlendirmesine dayanır. Bu genel değerlendirme; üretim, hazırlama ve dağıtım gibi bütün aşamalar dikkate alınarak yapılır.

Organik üretim için uygun olmayan tekniklerin ya da ürün kullanımından şüphelenilen her durumda istenilen sayıda örnek alır ve analiz ettirir. Numune alma Madde 5.1.1'e göre yapılır.

Kontrolör, sistemden çıkartmayı gerektirecek aykırılıklar tespit ettiğinde TURKGAP, uygun görülen yaptırım işlemlerini de içeren karar yazısını, müteşebbisin itirazı var ise yirmi bir gün içerisinde, itiraz yok ise yıllık raporunda Bakanlığa bildirir. Ayrıca, TURKGAP tarafından sistemden çıkarılan müteşebbisler diğer TURKGAPlara bildirilir. TURKGAP, karşılıklı sözleşme imzalamış olduğu, sözleşme şartlarına uyan üretici grubu içerisindeki müteşebbise, talebi halinde organik tarım yaptığı parsel bilgileri, ürün bilgileri ve statüsünü içeren kayıtları verir. Müteşebbis, sertifikasyon kapsamındaki ürünlerle ilgili tüm şikâyetleri kaydetmelidir ve bunlar, TURKGAP istediğinde erişilebilir olmalıdır.

Kontrol sonunda Kontrolör; kontrol seyrini anlatır, olumlu ve olumsuz sonuçları açıklar, bulguları özetler, ürünler analiz edilmişse analiz sonuçlarını değerlendirir, aşağıda belirtilen uygunsuzluk durumlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler hakkında bilgilendirme yapar. Kontrolör; sonuçları içeren **TURKGAP Organik Tarım Uygunsuzluk ve Kontrol Raporu**'nu çift nüsha/fotokopi düzenler ve müteşebbise imzalatır, kendisi de imzalayarak bir nüshasını müteşebbise

birakır. Kontrolör, raporunu kontrolü takip eden on (10) gün içinde TURKGAP'a teslim eder. Ayrıca kontrolör, kontrol sonucuna bağlı olarak bu aşamadan sonraki sertifikasyon prosedürünü açıklar.

Tespit edilen uygunsuzluklar varsa, bunları **TURKGAP Organik Tarım Uygunsuzluk ve Kontrol Raporu'**na kaydeder. Kontrolör tarafından uygunsuzlukların açık tanımları ve müteşebbis tarafından da düzeltici faaliyetler dokümanite edilir. **TURKGAP Organik Tarım Uygunsuzluk ve Kontrol Raporu'** nun bir kopyası müteşebbise verilir. Belirlenen tüm uygunsuzluklar bir ay içinde giderilene ve TURKGAP tarafından bu durum doğrulanana kadar (yerinde kontrolle veya diğer uygun doğrulama yöntemleriyle) sertifikasyon işlemleri gerçekleştirilmez.

Kontrolör, müteşebbisin gerçekleştireceği düzeltici faaliyetleri gözden geçirir ve aşağıdaki kararlardan birisini verir:

- Uygunsuzlukların giderildiğinin doğrulanması ancak bir takip kontrolü ile doğrulanmalıdır.
- Uygunsuzlukların giderildiğinin doğrulanması için takip kontrolüne gerek olmayıp doğrulama, sunulacak revize dokümanların / yeni dokümanların gözden geçirilmesi ile de yapılabilir.

Verilen karar, uygunsuzluk raporunda dokümanite edilir. Takip kontrolünün (yeniden kontrol) gerektiği durumlarda bu kontrol, takip eden birinci ayın sonuna kadar tamamlanmalıdır. Takip kontrolünde özel olarak, uygunsuzluk raporuna konu olan madde üzerinde odaklanılır. Eğer uygunsuzluk 1 ay içerisinde kapatılmaz ise Sertifikatör, Kontrolörün bu yöndeki tavsiyesini onaylaması şartı ile sertifikasyon prosesi Şirket Müdürü tarafından sonlandırılır. Bu aşamadan sonra müteşebbisten tekrar sertifikasyon talebi gelirse, ilk sertifikasyon kontrolü uygulaması yapılır.

Organik tarım ürünlerinin kontrolünde; üretim aşamasında **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'** e göre aykırı uygulamaların saptanması halinde; müteşebbis organik üretime geçiş sürecinde ise, süre OTBİS'te Sertifikatör tarafından uzatılır, bu süreyi tamamlamışsa tekrar geçiş sürecine geçilir ve müteşebbise yazılı olarak bildirilir. Uzatılan geçiş süresi sonunda bu Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaları tekrarladığı tespit edilen müteşebbislerin sözleşmesi feshedilerek Bakanlığa bildirilir. İtiraz veya şikâyet halinde, **Şikâyetler ve İtirazlar Prosedürü'**ne göre hareket edilir.

Kontrolörün, kontrol ile ilgili tüm dokümanları en geç on (10) gün içinde TURKGAP'a teslim etmesinden sonra sertifikasyon için madde 5.2'ye göre hareket edilir.

5.1.1 Numune Alma

TURKGAP Kontrolörü, **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik** hükümlerine uymayan üretim teknikleri ve girdilerin kullanıldığından şüphelenildiği durumlarda analiz amaçlı ürün örnekleri alabilir.

Kontrolörün gerek görmesi halinde riskli olan ürünlere, Organik Tarım ve ülke mevzuatındaki **Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu, Zirai Karantina Numune Alma Ve Analiz Yönetmeliği, Gıda Güvenliği Ve Kalitesinin Denetimi Ve Kontrolüne Dair Yönetmelik** ile **Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği** ve **buna bağlı tebliğlere** uyularak, üretimi gerçekleştirilen tarımsal ürünlerde bulunan pestisit kalıntılarının resmi kontrolleri ve izlenmesi için numune alınır. Numune alınacak ürün; analizi yapılacak partiyi temsil edecek şekilde olmalıdır.

Laboratuvar numunelerinin alımı ve hazırlanması için alınacak önlemler; kalıntı miktarının analitik olarak tespitini veya laboratuvar numunelerinin temsil özelliğini olumsuz etkileyebilecek bulaşma ve bozulmalar gibi değişikliklerden sakınarak alınmalıdır. Mümkün olduğunca partinin değişik yerlerinden rasgele seçilerek numune alınmalıdır. Numune alımı için bahçede veya açık alanda eş örnekleme metodu ile tek arazi ise birbirinden farklı olan yaklaşık 10-15 noktadan numune alır. Eğer arazi meyve bahçesi ise meyve ağaçlarının alt-orta-üst dallarından birer meyve kopararak yine birbirinden farklı olan yaklaşık 10-15 ağaçtan numune alır. Daha sonra bu numuneler paçal edilip, ürünün cinsine

göre 0,5-2 kg arasında örnek alınarak, rezidü analizi için TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyonuna sahip bir laboratuvara gönderilir.

Eğer üretici grup ise kontrolörün gerek görmesi halinde riskli olan ürünlere yukarıdaki işlem tekrarlanarak toplanan tüm örnekler paçal edilir. Bu numunelerden yine ürünün cinsine göre 0,5-2 kg arasında örnek alınarak, rezidü analizi için TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyonuna sahip bir laboratuvara gönderilir.

Numuneler partiye bağlı olarak laboratuvar numunelerini sağlayacak yeterlilikte alınır. Numune, müteşebbise, kontrolöre ve laboratuvara gönderilmek üzere 3 parçaya ayrılır. Laboratuvarın TS EN ISO/IEC 17025'e göre akredite olması ve TURKGAP F.61 ONAYLITAŞERON LİSTESİ'nde yer alması gerekmektedir. Kontrolör, partinin orijini ve durumunu, hasat eden kişiyi, numune alma tarihini, analizi yapacak laboratuvar adını, numune alma yerini, numune miktarını ve ilgili diğer bilgileri kayıt eder. Numunelerin kombine olarak toplamı; meyve için laboratuvar numunesi alınacak miktar en az ürünün cinsine göre 0,5-2 kg arasında. ve bunun içindeki bireysel meyve miktarı en az 10 adet olmalıdır.

Her bir laboratuvar numunesi sağlam, temiz, bulaşma olmaksızın yeterli korumayı sağlayan ve nakil sırasında hasar görmeyeceği kaplar içine konur. Ayrıca numune açılmayacak şekilde kapalı olmalı ve numune etiketi iliştilmelidir.

Çoğu ürün polietilen kaplarda, gerekirse havalandırma sağlanarak nakledilir.

Numune almada; her bir partiyi net olarak tanımlayabilecek, analiz yapana da yardımcı bilgiyi de içerecek şekilde, açık ve silinmez bir şekilde yazılmış, numune alma yeri ve tarihi de belirtilerek kayıt tutulur.

5.1.2 Müteşebbisin Sorumlulukları Ve Uygulanacak Yaptırımlar

(1) Müteşebbis sözleşme yaptığı TURKGAP' a organik tarımsal faaliyeti ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri vermek, her türlü değişikliği bildirmek, üretimin her aşamasında gerekli kontrolün yapılabilmesi için işletmenin organik üretimle ilgili her birimini TURKGAPa açmak zorundadır. Müteşebbis ve/veya aracı, tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişiler, farklı TURKGAPlar tarafından kontrol edilmeleri durumunda, bu TURKGAPlar arasında bilgi alışverişi olmasını kabul eder. Müteşebbis ve/veya aracı, tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişiler, sözleşme imzaladıkları TURKGAPu değiştirmeleri durumunda faaliyetin statüsünü gösteren onaylı üretici listesi, üretim ve ürün bilgileri, parsel bilgileri, sertifika bilgileri, uygunsuzluk ve düzeltici faaliyetler, ilgili yıla ait varsa onaylı stok raporunu önceki TURKGAP tarafından müteşebbisin yeni sözleşme yaptığı TURKGAP' a verilmesini kabul eder. Organik tarım faaliyetinden ayrılacak olan müteşebbis, ayrılacağını TURKGAP' a gecikmeksizin bildirmeyi ve kontrol dosyasının en az beş yıl süre ile TURKGAP tarafından muhafaza edilmesini kabul eder.

(2) Müteşebbis faaliyet alanını tam olarak tanımlar ve aldığı önlemleri TURKGAP' a bildirir. Müteşebbis, bu Yönetmelik hükümlerine ve TURKGAP kalite el kitabında yer alan hususlara uyacağına ve her türlü kontrole izin vereceğine dair bir taahhünameyi TURKGAP' a verir. Müteşebbis, her yıl Ocak ayı içinde TURKGAP' a parsel bazında o yıla ait bitkisel üretim planını bildirir.

(3) Müteşebbis, faaliyetlerinin bir kısmını üçüncü bir şahsa yaptırması durumunda bu faaliyetlere ilişkin gerekli bilgi ve belgeleri TURKGAP' a vererek kontrol sistemine dâhil olmasını sağlar.

(4) Müteşebbis, kullanımına izin verilmeyen ürün veya maddelerin bulaşma riskini ortadan kaldırmak için koruyucu önlemleri ile depolama alanlarından üretim zincirine kadar her aşamada hijyen tedbirlerini alır.

(5) Müteşebbis ve/veya aracı, tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişilerden alınan organik ürünlerin ya da kendi ürünlerinin organik statüsünü etkileyen herhangi bir uygunsuzluk ya da ihlal durumunu gecikmeksizin sözleşme yaptığı TURKGAP' a bildirmeyi kabul eder. Durum netlik kazanıncaya kadar söz konusu ürünün organik ürün olduğuna dair atıfta bulunacak organik ürün etiket ve logosunu kullanamaz. Müteşebbis söz konusu ürünün tereddütler ortadan kalktıktan sonra TURKGAP' ın bilgisi dâhilinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun işlemlere tabi tutar ve pazarlar.

(6) TURKGAP tarafından müteşebbise uygulanacak yaptırımlar, aşağıdaki maddelere göre uygulanır.

a) Müteşebbis, bütün organik tarım faaliyetlerinin izlenebilirliği ile ilgili her türlü kayıtları tutmak ve denetim esnasında TURKGAPa ibraz etmek zorundadır. Belgelerin düzensiz veya yanlış tutulması durumunda, TURKGAP eksiklik ve aksaklıkları müteşebbislere ayrıntılı ve yazılı olarak bildirir. TURKGAP eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesi için müteşebbise bir ay süre tanır. Bu süre sonunda tekrar kontrol eder. Eksiklik giderilmiş ise sözleşme aynen devam eder. Aksi halde TURKGAP kalite el kitabında belirtilen (bu prosedürün madde 5.7' si) yaptırımlar uygulanır. İtiraz halinde konu ile ilgili bilgi ve belgeler en geç 21 gün içinde Bakanlığa iletilir. Bakanlık gerekli incelemeleri yaptıktan sonra nihai kararını verir ve sonucu taraflara bildirir.

b) Üretim aşamasında bu Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaların saptanması halinde; organik tarım faaliyeti yapılan alanlar, hayvanlar, arılar ve su ürünleri geçiş sürecinde ise, TURKGAP tarafından süre uzatılır, tamamlamışsa tekrar geçiş sürecine geçirilir ve müteşebbise yazılı olarak bildirilir. Uzatılan süresi sonunda bu Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaları tekrarladığı tespit edilen müteşebbislerin sözleşmesi feshedilerek Bakanlığa bildirilir. İtiraz veya şikâyet halinde Bakanlık konu ile ilgili bilgi ve belgeleri ister ve inceleme başlatır. İnceleme neticesinde, müteşebbisin bu Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaların kasıtlı olarak devam ettiğinin tespit edilmesi durumunda; Bakanlık müteşebbisi organik üretim yapma faaliyetinden beş yıl süre ile men eder ve tüm TURKGAPlara bildirir.

c) İşleme, ambalajlama, etiketleme, depolama, taşıma, pazarlama faaliyetlerinde bu Yönetmelik hükümlerini ihlal eden müteşebbisin ihlale kasıtlı olarak devam ettiği tespit edildiğinde, Bakanlık müteşebbisi organik tarım faaliyetinden beş yıl süre ile men eder ve tüm TURKGAPlara bildirir.

(7) Müteşebbis, kapsamında, üretim şekli ve esasında, yasal statüsünde oluşabilecek belgelendirme sürecini etkileyecek değişiklikleri kontrol planı yapılmadan önce bildirir. Bu değişikliği Organik Tarım Sertifikasyon Müracaat Formu' ndaki (F.39) belgelendirme sürecini etkileyecek değişiklikler kısmına ekleyerek TURKGAP' a bildirir. Eğer ÇKS belgesinde yapılması gereken bir değişiklik var ise, ÇKS belgesini değiştirerek bildirir. **ÇKS belgesindeki değişiklikleri bildirmek ÇKS sahibine veya sorumlusuna aittir. Denetim sonrası veya sertifika basıldıktan sonra olan değişiklikler ile ilgili bilgi verildikten sonra kontrol gerektirecek bir değişiklik var ise tekrar kontrol planı yapılarak kontrol gerçekleştirilir. Sonrasında sertifika kapsamında uygun şekilde revizyon yapılarak, yayınlanır. Kontrol gerektirmeyecek bir değişiklik var ise, ilgili belgeler incelenerek sertifika uygun şekilde revizyon yapılarak, yayınlanır.**

5.1.3. Gözden Geçirme

Kontrolü tamamlanmış olan organik tarım ürünlerinin kontrole ilişkin bilgi ve belgeleri ŞİRKET MÜDÜRÜ tarafından atanmış olan gözden geçirmeden sorumlu olan kişiye verilir. Sorumlu olan kişi tüm gözden geçirmelerini yaptıktan sonra uygunsuzlukların kapatılmış olduğunu tespit eder ve eksik olmadığından emin olduktan sonra Kontrol sonucu onay formu (F.47)' nda gözden geçirme ile ilgili bölümü doldurup dosyayı atanmış olan sertifikere teslim eder. Eğer eksik tespiti olur ise tekrar dosyadan sorumlu olan kontrolöre verilir.

5.2. Sertifikasyon

5.2.1. Sertifikeler

Tüm kontrolleri tamamlanmış organik tarım ürünlerinin kontrole ilişkin bilgi ve belgelere dayanarak sertifikalandırılmasını sağlar. Organik Tarım Sertifikası verilmesi kararını alır. Sertifikeler, Şirket Müdürü tarafından Kontrolör, Gözden geçirme/Sertifikeler Görevlendirme Bildirgesi *formuna* yazılarak atanır, çıkar çatışması ve gizlilik konusunda beyanda bulunurlar ve **Kontrolör, Gözden geçirme / Sertifikeler Yükümlülük Beyanı**'nı imzalarlar.

5.2.2. Sertifikasyon Kararı

Sertifikasyon; bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu işletmenin, organik ürünün ve girdinin geldiği aşamanın belgelendirilmesidir. TURKGAP' ın organik tarım müteşebbis sertifikası ve ürün sertifikası verilir. Sertifikalar, asgari **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna**

dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 'in Ek-11 inde yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir. Üretici ürün sertifikası talebinin yazılı olarak TURKGAP' a bildirir, TURKGAP bu talebi değerlendirip uygunsuzsa sertifikayı verir.

Düzenlenen sertifikaların icmal listeleri Bakanlığa gönderilir. Kontrol dokümantasyonu ve sertifikanın verilmesi ancak, varsa tüm uygunsuzlukların giderilmesi ve/veya giderilen uygunsuzlukların dokümanite edilmiş kanıtlarının mevcudiyeti görüldükten sonra onaylanabilir.

Kontrolör, kontrolün tamamlanmasını takip eden on gün içerisinde **TURKGAP Organik Tarım Kontrol Soru Formlarından ilgili olanı, TURKGAP Organik Tarım Uygunsuzluk ve Kontrol Raporu**'nu Şirket Müdürü'ne iletir. Şirket Müdürü, kontrol dokümantasyonunu; içinde bulunan belgelerin ve belge içeriklerinin eksiksizliği açısından gözden geçirir. Bu açıdan herhangi bir uygunsuzluk bulunduğu dokümantasyonu düzeltilmek üzere Kontrolöre iade eder. Uygun bulunduğu dokümantasyonu, karar için Sertifikeler' e sunar.

Sertifikeler sunulan kontrol dokümantasyonunu inceleyerek karar alır, olumlu kararlar **Kontrol Sonucu Onay Formu** ile kayıt altına alınır. Karar olumsuz ise durumun, gerekçeleri ve yapılması gerekenlerle birlikte (raporun revizyonu vb.) Şirket Müdürü tarafından Kontrolöre iletilmesi sağlanır. Sertifikeler, gerektiğinde kontrol dokümantasyonunun düzeltilmesini, kontrolün tamamen / kısmen yenilenmesini vb. de talep edebilir.

Sertifikeler onayından sonra sertifika düzenlenebilir. Sertifikanın düzenlenebilmesi için TURKGAP ile müteşebbis arasında **Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon Sözleşmesi**'nin imzalandığından emin olunmalıdır. Sertifika, Sertifikeler tarafından imzalanır ve imzadan sonra TURKGAP' a teslim edilir. Kontrolör tarafından, uygunsuzluğu mevcut ise uygunsuzluğu kapatılmış **TURKGAP Organik Tarım Uygunsuzluk ve Kontrol Raporu'nun** son hali TURKGAP' a teslim edilir. TURKGAP tarafından **TURKGAP Organik Tarım Uygunsuzluk ve Kontrol Raporu'nun** son hali ve sertifika müteşebbise gönderilir.

5.3. Gözetim

TURKGAP, organik tarım sertifikasının gözetimi için Madde 5.1' de kontrol planı kriterlerini dikkate alarak yılda en az bir defa haberli veya habersiz olarak; sertifikalandırılan organik tarım ürünlerinin, kriterlere uygunluğunun devam ettirildiğini güvence altına alınması için işletmeyi yerinde kontrol eder.

Gözetim kontrolü için görevlendirilen kontrolör; gözetim kontrolünden önce, değişiklik yapılmış olan dokümanları gözden geçirir.

Gözetim analizleri için örnekler, üretimi temsil eder nitelikte olur ve örneğin üretim, stok ya da açık pazardan, perakendecinin stokundan vb. TURKGAP tarafından seçilir.

Gözetimde kullanılan bazı tipik yöntemler şunlardır:

- Sertifikalandırılan ürünlerin üreticinin yerinden, distribütör ya da piyasadan seçilerek muayene ve testlerinin yapılması
- Üretici tarafından nakledilen ürünlerin testi ve tetkiki
- Sertifikasyon şartlarına sahip ürünlerin devam eden uygunluğunu garanti altına almak için tasarlanan maddeleri içeren bir kalite sisteminin tetkiki

TURKGAP, ürünleri ilgili standart şartlarına göre inceler. TURKGAP, yetki ve sorumluluğu altındaki gözetimi yeterli bir şekilde yerine getirmek için tüm yetenek ve niteliklere sahip olan bir kontrolör atayabilir.

Gözetim kontrollerinde, önceki kontroller sonucu kontrol raporunda veya uygunsuzluk raporlarında belirtilen hususlarla ilgili gerçekleştirilen düzeltici faaliyetlerin etkinliği kontrol edilir.

Gözetim kontrolleri ve belirlenen uygunsuzluklar, sertifikasyon kontrollerindeki gibi dokümanite edilir. Müteşebbis, gözetim sonucundan haberdar edilir.

TURKGAP, eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesi için müteşebbise bir ay süre tanır. Bu süre sonunda tekrar kontrol eder. Eksiklik giderilmiş ise sözleşme aynen devam eder. Aksi halde bu prosedürde belirtilen yaptırımlar uygulanır.

Eğer sunulması taahhüt edilen dokümanlar, mutabık kalınan zaman içinde sunulmaz veya içerikleri yeterli olmazsa takip kontrolüne karar verilir.

Kontrol sonuçları ve verilen kararlarla ilgili her türlü itiraz, **Şikâyetler ve İtirazlar Prosedürü**'ne göre işlem görür.

5.4. Sertifikaların Düzenlenmesi

Sertifikasyona hak kazanan müteşebbislere, **Organik Ürün Sertifikası** ve/veya **Müteşebbis Sertifikası** verilir. TURKGAP, sertifikalara; ister bağımsız, ister üretici grubu dahilinde olsun, Bakanlıkça verilen TURKGAP kodu ile başlayan bir kod numarası verir.

Sertifikerler tarafından sertifikasyon kararı verilen müteşebbisler, **Organik Tarım Sertifika İcmal Listesi**'ne kaydedilir. Bu liste; verilen kod numarasını, arazi yeri, ürünün adı, miktarı, işletmenin adı ve organik faaliyet bilgilerini içerir.

Geçiş sürecindeki müteşebbisler için kısaltmanın süresi ve gerekçesi ya da müteşebbisin yeniden geçiş sürecine alınması gibi durumlar, TURKGAP tarafından, yıllık raporlarda Bakanlığa bildirilir.

Bakanlık, TURKGAP' dan, gerçekleştirdiği faaliyetleriyle ilgili ve; müteşebbise, ürüne, üretime, kontrol işlemine, kuruluşun kendisine, çalışanına ve menşesine dair her türlü bilgi ve belgeleri istediği zaman ve biçimde talep edebilir. Ayrıca TURKGAP, yapısıyla ilgili yapılan her türlü değişikliği en geç bir ay içerisinde Bakanlığa bildirmek zorundadır.

TURKGAP, bitkisel ve hayvansal ürünler ile su ürünleri üretimi yapan, girdi ürünü işleyen, orman alanlarından ve doğadan ürün toplayan, ürün işleyen, ambalajlayan, depolayan, nakleden, pazarlayan, sözleşme yaptığı geçiş sürecindeki veya bu süreci tamamlamış bütün müteşebbisleri ve müteşebbislere ait her türlü bilgi ve belgeyi kontrol eder ve kayıt altına alır. Ayrıntılı rapor hazırlar. Raporlar, faaliyet alanı ile ilgili olarak aşağıdaki bilgileri içerir.

- Organik Tarım Yönetmeliği'nin 6' ncı maddesinin (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan bilgiler,
- Üretime dair bütün bilgiler,
- İşletmeye dair bütün bilgiler,
- Kontrollere dair bütün bilgiler,
- Sertifikasyona dair bütün bilgiler,
- İhlal ve ihtilaflara dair bütün bilgiler,
- Çalışma izni ve gıda siciline dair bütün bilgilerdir.

TURKGAP, sertifika no'sunu kodlarken şu hususlara dikkat eder;

1-TR-OT-013 ile başlar ki, bu kod OTK'nın TURKGAP'a verdiği kod numarasıdır,

2-MS ile devam eder ki, bu müteşebbis sertifikası anlamını taşır, Ürün sertifikası düzenleniyorsa MS yerine ÜS yazılır ki bu ürün sertifikası anlamını taşır.

3-Üreticinin rakamsal değerdeki kod nosu eklenir,

4-Üretim şeklini belirten kodu ekler ki, bunlar B-bitkisel üretimi,H-hayvansal üretimi,S-su ürünleri üretimini,D-doğadan toplamayı,DY-deniz yosunu ürünlerini,İ- işletme, işlenmiş ürünler ve girdi ürünlerini, M- mantar üretimini kapsar,

5-Müteşebbisin aynı yıl içerisindeki toplam sertifika sayısını rakamsal değer olarak ekler,

6- İçinde bulunduğumuz yıl rakamsal değerde yazılır,

7-TURKGAP'ın organik tarımda verdiği toplam sertifika sayısı rakamsal değerde yazılır.

ÖRNEKLER:

Bitkisel Üretim için: **TR-OT-013-MS-74-B-01/2016-1974,**

Hayvansal Üretim için: **TR-OT-013-MS-74-H-01/2016-1974,**

Su Ürünleri Üretimi için: **TR-OT-013-MS-74-S-01/2016-1974,**

Doğadan Toplama için: **TR-OT-013-MS-74-D-01/2016-1974,**

Deniz Yosunu Ürünleri için: **TR-OT-013-MS-74-DY-01/2016-1974,**

İşletme, İşlenmiş Ürünler ve girdi ürünleri için: **TR-OT-013-MS-74-İ-01/2016-1974,**

Mantar için: **TR-OT-013-MS-74-M-01/2016-1974,**

Ürün Sertifikası için; **TR-OT-013-ÜS-74-B-01/2016-1974**

İlgili yönetmeliğin EK-11'ine göre sertifikada yer alması gereken bilgiler, sertifika sayfasına sığmayacak şekilde ise sertifika üzerinde ilgili yere atıfta bulunarak sertifika eki/ekleri düzenlenir.

5.5. Logo Kullanımı ve TÜRKAK Markası

Sertifikasyon işlemi tamamlanan müşteriler **Sertifika ve Logoların kullanımı prosedürü**(PR.10)' ne göre TURKGAP logosunu/Organik Tarım Logosunu/Türkak Markasını kullanabilir.

5.6. Kapsam Genişletme

Herhangi bir ürünü için organik tarım sertifikasyonu yapılmış bir müteşebbis, sertifikalandırılmak istediği başka ürünler için; diğer ürünündeki gibi başvuru, kontrol ve sertifikasyon süreçlerinden geçer.

5.7. Kapsam Daraltma

Müşterinin müracaatta birden fazla ürün/kapsam için organik tarım sertifikasyonu talep ettiği, kuruluşumuzun kontrol ve sertifikasyon sürecinde herhangi bir nedenden dolayı sertifikasyona uygun bulmadığı durumlarda uygulanır. Müşterinin kontrol ve sertifikasyon süreci içerisinde sertifikalandırılan ürün ve kapsamlardan birinden vazgeçmesi durumunda da kapsam daraltma uygulanır. Kontrolörün tespit ettiği uygunsuzluklar çerisinde Organik Tarım Yönetmeliğinin kesinlikle uygun görmediği kritik kontrol noktası var ise, Gözden Geçirmecinin ve Sertifikesinde onayla kapsam daraltma yapılır. Kapsam daraltma ile ilgili kararlar F.47 Kontrol sonucu onay formuna kayıt edilir.

5.8. Askıya Alma

Sertifika, 5.1 maddesinde belirtilen şartlar oluşmadığında askıya alınır:

TURKGAP, eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesi için müteşebbise bir ay süre tanır. Bu süre sonunda tekrar kontrol eder. Eksiklik giderilmiş ise sözleşme aynen devam eder. Aksi halde bu prosedürde belirtilen yaptırımlar uygulanır.

Eğer sunulması taahhüt edilen dokümanlar, mutabık kalınan zaman içinde sunulmaz veya içerikleri yeterli olmazsa takip kontrolüne karar verilir.

Üretim aşamasında **T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik** hükümlerine aykırı uygulamaların saptanması halinde; müteşebbis organik üretime geçiş sürecinde ise, süre TURKGAP tarafından uzatılır, bu süreyi tamamlamışsa tekrar geçiş sürecine geçilir ve müteşebbise yazılı olarak bildirilir. Uzatılan geçiş süresi sonunda bu Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaları tekrarladığı tespit edilen üretici müteşebbislerin sözleşmesi feshedilerek Bakanlığa bildirilir.

Müteşebbise, sertifikanın askıya alınma kararı Şirket Müdürü tarafından yazılı olarak tebliğ edilir. Kararın tebliğ tarihinden itibaren müteşebbis, sertifika / logo kullanımını durdurmak ve sertifika ile eklerini 15 gün içinde TURKGAP'a iade etmek zorundadır. İade etmediği takdirde öncelikle yazılı olarak uyarılır, uyarı dikkate alınmaz ise TURKGAP yasal yollara başvurur.

Askıya alma süresince müteşebbis, sertifikaya ait haklardan faydalanamaz.

Sertifikanın askıya alınma nedeninin giderildiği kanıtlandığında, Sertifikar kararı ile sertifika askıdan kaldırılır.

5.9. Sözleşme Feshi ve Sertifikanın Geri Çekilmesi

Sertifikanın geri çekilmesi sertifikelerin yetkisinde olup, karara bağlı olarak sözleşmenin feshedilmesi Şirket Müdürü'nün yetkisindedir.

Sözleşmenin feshedilebilmesi için:

- Verilen askı süresi sonuna kadar müteşebbisin kontrolün gerçekleştirilmesine müsaade etmemesi

- Askı halinin kaldırılması için gerçekleştirilen faaliyetlerde (kontrol, doküman inceleme vb) müteşebbisin uygunsuzluklarını öngörülen sürelerde kapatmaması
- Müteşebbisin sertifikayı, kapsamında belirtilen ürünlerden farklı alanlarda kullanması
- Müteşebbisin kontroller sırasında eksik ve yanıltıcı bilgi vermesi
- Sertifikanın yanıltıcı ve haksız kullanımı
- TURKGAP tarafından tahakkuk ettirilen ücretlerin fatura edilmesini takip eden 30 gün içerisinde ödenmemesi
- Müteşebbise ait tüzel kişiliğin değişmesi
- Müteşebbisin bu talimat hükümlerine aykırı hareket etmesi
- Müteşebbisin yazılı talebi

Sertifikanın Geri Çekilmesi:

- Müteşebbisin sertifikada belirtilen adreste bulunmaması
- Müteşebbisin sertifika ve ekleri üzerinde tahrifat yapması
- Herhangi bir sebepten dolayı müteşebbisin, TURKGAP tarafından bildirilen gözetim kontrolü tarihini süre belirtilmeksizin erteleme talebinde bulunması veya gözetim kontrolünün iptali talebinde bulunması
- Müteşebbisin kapsam genişletme talebi ya da TURKGAP'ın müteşebbise hatalı sertifika vermesi durumunda sertifikanın değiştirilmesi amacıyla geri çekilir ve sertifika yenilenir.

Sertifika geri alındığında bu müteşebbisin adı sertifikalı müteşebbisler listesinden çıkarılır.

Müteşebbis, sertifikanın geri alınması ve sözleşmenin feshi kararının tebliğinden itibaren sertifika ve logonun kullanımını derhal durdurmak ve sertifikayı 15 gün içerisinde TURKGAP'a iade etmek zorundadır.

Sözleşmesi feshedilen müteşebbisin yeniden müracaatında; işlemler ilk müracaatta olduğu gibi uygulanır. Fesih tarihinden itibaren 30 gün dolmadan, yeni müracaat işleme konulmaz.

Sözleşmesi feshedilen ve sertifikası geri çekilen müteşebbisler; Bakanlığa bildirilir. Herhangi bir itiraz söz konusu olduğunda; **İtirazlar, Şikâyetler ve Uyuşmazlıklar Prosedürü**'ne göre işlem yapılır.

5.10. Sertifikanın Yanıltıcı Kullanımı

Sertifikanın Yanıltıcı kullanımı ile ilgili izlenecek yol, **Sertifika ve Logoların kullanımı prosedürü**(PR.10)'nde belirtilmekle birlikte, TURKGAP ile sözleşme yapılarak sertifika kullanma hakkı kazanan müteşebbislerin; tanıtım dokümanlarında / malzemelerinde;

- Sertifikanın tüketiciyi yanıltıcı şekilde kullanılması
- Müteşebbisin sertifikayı, kapsamında olmayan farklı adres / ürün için kullanması

Durumları tespit edildiğinde müteşebbis yazılı olarak uyarılır ve herhangi bir ihtilaf durumunda sertifikalı müteşebbis, sertifikayı referans gösteren tüm tanıtıcı yayınlarını TURKGAP'a sunmak zorundadır.

TURKGAP, gerektiğinde yasal uzmanların işbirliği ile veya görüşlerini alarak bu referanslarda sertifikanın yanıltıcı şekilde kullanılıp kullanılmadığını değerlendirir. Kullanılmışsa müteşebbisten söz konusu yayındaki uygunsuzluğu düzelterek yenisini sunmasını ister.

Müteşebbis gerekli değişiklikleri yapmayı reddederse, sorunla ilgili olarak sertifikanın askıya alınması, sözleşmenin feshedilmesi ve sertifikanın geri alınması, yasal girişim vb. işlemler yukarıda belirtildiği şekilde yapılır.

5.11. Sertifikanın Haksız Kullanımı

Sertifikanın haksız kullanımı ile ilgili izlenecek yol, **Sertifika ve Logoların kullanımı prosedürü**(PR.10)'nde belirtilmekle birlikte, TURKGAP ile Kontrol / Sertifikasyon sözleşmesi akdetmeksizin sertifikanın kazandırdığı menfaatleri kullanarak TURKGAP'ı maddi zarara sokması sebebiyle dava tarihindeki müteşebbisin büyüklüğü göz önüne alınarak, Sertifikasyon Günlük Kontrol Ücreti taban miktarından az olmamak üzere yıllık sertifika kullanım ücreti toplamı kadar maddi tazminat davası açılır.

TURKGAP ile Kontrol / Sertifikasyon sözleşmesi yaparak sertifika kullanma hakkı kazanan müteşebbislerin, sertifikasını haksız kullandığı tespit edildiğinde; müteşebbisin çalışan sayısı göz önüne alınarak dava tarihindeki Yıllık Sertifika Kullanım Ücreti taban miktarından az olmamak üzere tavan miktarının on katına kadar manevi tazminat davası açılır.

Sertifika ve eklerini sertifika askıda iken kullanan ve üzerinde tahrifat yapan müteşebbislerin sözleşmeleri fesih edilir.

5.12. Kontrol / Sertifikasyon Sistemindeki Değişiklikler

Kontrol / Sertifikasyon prosedürlerin de, Kontrolün / Sertifikasyonun esas alındığı yönetmelik şartlarında herhangi bir değişiklik olduğunda Şirket Müdürü; durumu müteşebbislere faks veya elektronik posta ile yazılı olarak bildirir. Ayrıca web sitesinde de değişiklik duyurusu yayınlanır. Geçiş sürelerinin belirlenmesinde temel olarak TÜRKAK (TS EN ISO/IEC 17065 değişikliklerinde) ve Bakanlık (Organik Tarım Yönetmeliği değişikliklerinde) tarafından belirlenen geçiş süreleri esas alınır.

Şirket Müdürü, yasal mevzuattan ya da TÜRKAK'tan kaynaklanmayan belgelendirme kuralı değişikliklerinde; müteşebbislere yazılı olarak (faks veya e-posta) bilgi verir ve müteşebbislerin de görüşlerini alır. Alınan görüşleri Şirket Müdürü, Yönetim Temsilcisi'yle de görüşerek değerlendirir ve değişiklik hakkındaki nihai kararı verir.

Yönetim Temsilcisi; değişikliklerden etkilenen kalite yönetim sistem dokümantasyonunda gerekli revizyonların yapılmasını sağlar ve durumdan etkilenen taraflara dokümanların dağıtımını yapar.

5.13. Müteşebbisin, verilen kararlarla ilgili her türlü itirazı, **Şikâyetler ve İtirazlar Prosedürü**'ne göre işlem görür.

5.14. Salgın hastalık şartlarında kontrol ve sertifikasyona ilişkin genel kurallar

Bu doğrultuda gerçekleştirilecek kontrol ve sertifikasyon, aşağıda belirtilen genel kurallar çerçevesinde yürütülür:

- Müteşebbislerin **2020** yılında yayımlanmış sertifikalı ürünleri için kontrol ve sertifikasyon faaliyetleri yürütülür.
- Kontrolün, üretim yerinde gerçekleştirilmesi esastır. Arazi kontrollerinin yerinde yapılabilirdiği yerlerde; Yönetmelik hükümleri doğrultusunda arazi kontrolleri gerçekleştirilir. Kontrol esnasında kontrolör tarafından, koruyucu tedbirler alınır. Sosyal mesafeye dikkat edilerek, maske ve eldiven gibi koruyucu ekipman kullanılmak suretiyle, bulaşmayı önleyecek gerekli hijyen tedbirleri alınarak kontrol faaliyeti yürütülür.
- Müteşebbisin kontrol ve sertifikasyon talebi olması durumunda, TURKGAP risk analizi ile kontrolün gerçekleşeceği il/ilçenin yetkili kurumları tarafından alınan kararları da dikkate alarak en uygun kontrol yöntemini belirler. Üretim alanına ulaşımın mümkün olamaması halinde, kontrolör tarafından uzaktan kontrol gerçekleştirilir.

5.14.1 Uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin genel kurallar

Arazi veya işletme kontrollerinin yerinde yapılamadığı durumlarda, TURKGAP uzaktan kontrol sonuçlarına göre sertifikasyon faaliyetlerini gerçekleştirebilir. Uzaktan kontrol faaliyetleri aşağıdaki şekilde uygulanır:

- a) TURKGAP, uzaktan kontrole ilişkin gerekçeleri, bilgi ve belge ile tespit ederek, ilgili müteşebbis dosyasında kayıt altına alır.
- b) TURKGAP, çevre, insan ve hayvan sağlığı açısından uzaktan kontrol talebinde bulunan işletmenin risk değerlendirmesini yapar.
- c) Uzaktan kontrolün gerçekleştirilebilmesi için müteşebbisin, uzaktan kontrol süreci hakkında bilgilendirilmiş olduğuna, kontrolün uzaktan gerçekleştirilebileceğine **ve 31 Aralık 2021 tarihine kadar** kontrolün üretim yerinde doğrulanacağına dair onayı alınır.
- ç) TURKGAP, kontrol sürecinin kaydının (görüntü ve ses) alınabileceğine ilişkin müteşebbisten 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereği açık rıza beyanı alınır.
- d) Uzaktan kontrolü yapılacak müteşebbislerin yetkilileri ile temasa geçilip, ses ve görüntü kaydı ile ilgili alt yapı oluşturulur.

e) TURKGAP, tercihen ilgili müteşebbis için bir önceki yerinde kontrolünü gerçekleştirmiş veya daha önce kontrolünü gerçekleştirmiş bir kontrolörü atar. Daha önce yerinde kontrolü gerçekleştiren kontrolör bulunmuyor ise başka bir kontrolör atanır.

f) Müteşebbisler, üretim dönemine ait analiz raporu, kritik noktaların görsel çıktıları ve işletme ile ilgili her türlü bilgi, belge vb. güncel dokümanları kontrol tarihinden en erken onbeş gün önce TURKGAP' a gönderir en geç yedi gün önce eksikliklerini tamamlar. TURKGAP, işletmenin daha önceki üretim dönemine ait kontrol raporları ve düzeltici faaliyetlerini de dikkate alarak gönderilen dokümanı inceler.

g) Numune almaya ilişkin genel hükümler çerçevesinde, numune müteşebbis tarafından alınır ve TURKGAP dış kaynak olarak sözleşme yaptığı ve Bakanlıkça yetkilendirilen laboratuvara analiz amacıyla gönderir. TURKGAP, ilgili laboratuvardan analiz kapsamı ve sonuçlarını talep ederek değerlendirir. Risk analizi sonuçlarına göre gerektiğinde Bakanlık il/ilçe müdürlükleri, numune alımı yaparak veya numune alımına eşlik ederek alınan numunenin güvenli bir şekilde laboratuvara gönderilmesini sağlayabilir.

ğ) Uzaktan kontrolün yapılacağı tarihte üretim sahaları ile görsel kontrol gerektiren konular görüntüleme yöntemi ile kontrol edilir.

h) Kontrol sonucunda; organik tarım mevzuatına uygun olmayan durumun tespit edilmesi halinde Yönetmelik hükümlerinde belirtilen yaptırımlar uygulanır.

Uzaktan kontrol sonucunda, TURKGAP sertifikasyon faaliyetini aşağıdaki şekilde yürütür:

a) Yönetmelik hükümlerine uyum gösterecek şekilde düzeltici faaliyetleri etkin bir şekilde kapatamayan müteşebbise sertifika düzenlenmez.

b) Uzaktan kontrol sonucunda düzenlenen sertifikaların geçerlilik süresi, düzenlendiği tarihten itibaren en fazla altı aydır. Sertifika geçerlilik süresi içerisinde yerinde doğrulama kontrolü yapılması halinde sertifikanın geçerlilik süresi ilk düzenlendiği tarihten itibaren oniki aya kadar uzatılabilir. Sertifika geçerlilik süresi dolduktan sonra yerinde doğrulama kontrolü yapılması durumunda sertifika süresi uzatılamaz.

c) Düzenlenen imzalı sertifikaların dijital kopyaları müteşebbise elektronik olarak gönderilir. Islak imzalı sertifikalar ise salgın hastalığın sona ermesinden sonra ilgililere ulaştırılır.

Uzaktan kontrol ile gerçekleştirilen sertifikasyon faaliyetlerinin, 31 Aralık 2021 tarihine kadar yerinde doğrulama kontrolleri yapılır. Uzaktan kontrolde müteşebbis tarafından gönderilen bilgi, belge, rapor ve dokümanların arazi kontrolleri ve objektif delillerle uygunluğu doğrulanır. Bu şekilde doğrulama amaçlı yapılan kontrollerde Yönetmelikte yer alan bir günde denetlenecek müteşebbis sayısı risk analizleri dikkate alınarak iki katına kadar çıkarılabilir. Uygunluğu doğrulanamayan hususlarda Yönetmelik hükümleri gereğince işlem tesis edilir.

5.12.2 Genel hükümler

1- TURKGAP, Yönetmelikte yer alan sürelerde kontrol ve sertifikasyon faaliyetlerine ilişkin bilgileri "uzaktan kontrol" butonunu seçerek OTBİS'e kaydeder.

2- Bir önceki sertifikasını başka bir KSK' tan alan müteşebbisler, verilmiş olan sertifikaya ilişkin gerekli olan bütün bilgi ve belgeleri TURKGAP' a en geç onbeş gün içerisinde iletmesi sonucunda uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin süreç başlatılabilir. Gerekli durumlarda, 2020 yılı sertifikası verilen müteşebbise kontrol raporuna ve düzeltici faaliyetlere ilişkin konularla ilgili bir raporu müteşebbislere verir.

3- Müteşebbislerin uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin talebinin bulunması esastır.

4- Arazi kontrolünü gerektirecek düzeyde bir şikâyet olması durumunda, yerinde kontrol gerçekleştirilir.

5- Bu talimat çerçevesinde kontrol ve sertifikasyonu yapılan müteşebbislerin dosyaları TS EN ISO/IEC 17065 5.2 maddesi çerçevesinde tarafsızlık mekanizması tarafından öncelikli olarak değerlendirilir. TURKGAP, uzaktan kontrol ve sertifikasyon süreçlerinde görev alan personelin bilgi teknolojileri kullanarak hizmet yürütme yetkinliğini sağlayacak ve salgın hastalıkla ilgili koruyucu tedbirleri içerecek eğitimleri gerçekleştirerek kayıt altına alır.

6- Aşağıdaki durumlarda uzaktan kontrol ve sertifikasyon faaliyetleri yapılamaz:

a) Üretim faaliyetinin veya sertifikalandırılacak ürünün olmaması,

b) Organik tarım uygulamaları kapsamında, ilk kez sözleşme imzalayan müteşebbislerin olması,

c) 2020 üretim yılında yayımlanmış sertifikasının bulunmaması veya farklı ürünlerde organik tarım sertifikasının bulunması,

ç) Müteşebbislerin uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin talebinin bulunmaması,

d) Arazi kontrolünü gerektirecek düzeyde bir şikâyetin veya riskin olması.

7- Bu talimatın uygulanmasına yönelik olarak ülke genelinde veya münferit il/ilçelerde salgın hastalık sürecinin devam ettiği veya sona erdiği ilgili TURKGAP sorumluluğunda takip edilir, gerektiğinde Bakanlık salgın hastalığın sona erdiğini veya devam ettiğini bildirir.

8- Risk analizi sonucunda habersiz kontrol yapılması gerektiren özel durumlar dışında habersiz kontroller salgının sona ermesini müteakip gerçekleştirilir.

9- Salgın hastalık sonucunda ortaya çıkan risklerin engellenmesi amacıyla müteşebbisler;

a) Ürün güvenliği ile iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak şekilde yazılı ve görsel kurallar geliştirir, uygular ve kayıt altına alır.

b) Çalışanlarına hijyen ve koruyucu önlemler konusunda eğitim düzenler.

c) Salgın hastalıktan şüphelenilen personelle ilgili olarak gerekli tedbirleri alır. Buna ilişkin risk değerlendirmesi yaparak salgının yayılmasını engelleyecek, ürün güvenliği ile çalışanların sağlığını koruyacak çalışmaları yapar.

10- TURKGAP, salgın hastalık nedeniyle kontrol ve sertifikasyon süreçlerinde yaptığı değişiklikler hakkında sözleşme yaptığı müteşebbisleri bilgilendirir.

6. İlgili Dokümanlar

- TS EN ISO/IEC 17065
- T.C. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu ve bu kanuna dayalı çıkarılan 18.10.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
- Kontrolör ve Sertifikatörlerin Atanma ve Görevlendirilme Prosedürü (PR.14)
- Kontrol / Sertifikasyon Müracaatı ve Sözleşme Yapılması Prosedürü (PR.09)
- İtirazlar, Şikâyetler ve Uyuşmazlıklar Prosedürü (PR.06)
- Sertifika ve Logoların kullanımı prosedürü(PR.10)
- Yeni Koronavirüs Hastalığı (Covid-19) Nedeniyle Organik Tarımda Kontrol Ve Sertifikasyona İlişkin Talimat **(2021/04)**
-

7. İlgili Kayıtlar

- Kontrolör/Sertifikatör Görevlendirme Bildirgesi (F.17)
- Kontrol Planı (F.48)
- Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon Sözleşmesi Genel Şartları (F.27)
- Kontrol ve Sertifika İçin Gerekli Dokümanlar Formu (F.29)
- Doküman İnceleme Sonuç Raporu (F.43)
- Organik Bitkisel Üretim Kontrol Soru Formu (F.44)
- Organik Tarım Grup Kontrol Bilgi Formu(F.69)
- OT İşletme-Organik Ürün İşleme Kontrol Soru Formu (F.70)
- Organik Arıcılık Kontrol Soru Formu (F.71)
- Organik Hayvancılık Kontrol Soru Formu (F.72)
- TURKGAP Organik Tarım Uygunsuzluk ve Kontrol Raporu (F.45)
- TURKGAP Kontrol Uygunsuzluk Raporu (F.46)
- Kontrolör / Sertifikatör Yükümlülük Beyanı (F.04)
- Kontrol Sonucu Onay Formu (F.47)
- Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon Sözleşmesi (F.28)
- Organik Ürün Sertifikası (F.02)
- Müteşebbis Sertifikası (F.50)
- Organik Tarım Sertifika İcmal Listesi (F.62)
- Sertifika ve Etiket İzni Onayı (F.52)
- Numune Etiketleri (F.74)
- TURKGAP İhale Değerlendirme Formuna (F.91)

- TURKGAP Denetim Katılım Formu (F.92)
 - Organik Tarım Sertifikasyon Müracaat Formu (F.39)

8. Ekler